

Riigikontroll
riigikontroll@riigikontroll.ee

Meie 07.02.2024 nr 4-1/636-1

**Munitsipaalkoolide pidamiseks
antav toetus**

Austatud riigikontrolör

Täname Teid tähelepanekute eest, mis puudutavad munitsipaalkoolide pidamiseks antavat toetust. Käesolevaga anname selgitused Teie poolt esitatud küsimustele.

1. Millistest õigusaktidest lähtudes on Rahandusministeerium näinud võimalust, et haridus- ja teadusminister saab käskkirjaga suurendada 2024. aasta riigieelarve seaduses konkreetse summana ja sihtotstarbeliselt üldhariduskoolide pidamiseks antava toetuse suurust? Kas ajapuudus on asjakohane põhjus, et rahastada kohaliku omavalitsuse üldhariduskoole erinevalt Riigikogus otsustatust?

Tulenevalt riigieelarve seaduse (RES) § 46 lõikest 1 on riigieelarvest võimalik kohaliku omavalitsusele üksusele toetust anda:

- 1) tasandusfondist;
- 2) toetusfondist;
- 3) juhtumipõhiselt konkreetse tegevuse või investeeringu toetamiseks.

Toetusfondi suurus ja sellesse kuuluvad toetuste liigid määratakse riigieelarvega (RES § 48 lõige 1). Toetusfond on kohaliku omavalitsuse üksustele seaduses määratud sihtotstarbel ja tingimustel kasutamiseks või riigieelarves määratud sihtotstarbel antav toetus, mida jaotatakse arvnäitajate alusel (RES § 48 lõige 2). Nõustume täielikult Teie seisukohaga, et ei Vabariigi Valitsusel ega ministril ole õigust Riigikogu poolt riigieelarves määratud toetusfondi suurendada. 2024. aasta riigieelarve seaduse § 3 lõike 2 kohaselt on kohaliku omavalitsuse üksuste üldhariduskoolide pidamiseks antava toetuse suurus 485 490 000 eurot ning see on senini sama suur. Vabariigi Valitsuse 12. jaanuari korraldusega nr 10 „Toetusfondist üldhariduskoolide pidamiseks antava toetuse jaotus 2024. aastal“ jaotati sellest kohaliku omavalitsuse üksustele 485 482 823 eurot.

Nimetatud korralduse seletuskirja on eelnõu koostajate poolt lisatud täiendav informatsioon, mis ei sisaldu korralduse ega selle lisa arvandmetes. Ehk siis selle korraldusega ei ole lisatud

toetusfondi raha ning arvestades riigieelarve seaduse § 46 lõiget 1 ja § 50, on haridus- ja teadusministril võimalik kohaliku omavalitsuse üksustele toetust eraldada üksnes juhtumipõhiselt. Juhtumipõhise toetuse eraldamiseks peavad ministeeriumil olema enda eelarves vastavad vahendid.

Ajapuudus ei saa olla põhjenduseks ühegi seaduse rikkumisele.

2. Kui Rahandusministeeriumi hinnangul ei ole korralduse seletuskirjas viidatud moodus suurendada haridus- ja teadusministri poolt Riigikogus 2024. aasta riigieelarve seaduses kehtestatud toetusfondi summat õigusaktidega vastuolus, siis kas selle käsitle kohaselt on prioriteetide ümberseadmisel võimalik täiendavalt suurendada kohaliku omavalitsuse üksuste üldhariduskoolide toetussummat ministeeriumide valitsemisalade eelarvetest ilma 2024. aasta riigieelarve seadust muutmata?

Riigieelarve seadus ei sätesta täpsemalt, millistel tingimustel ja kuidas juhtumipõhist toetust antakse, ehk siis ministritel on ministeeriumi eelarve piires avar otsustusõigus juhtumipõhiseid toetuseid määrata. Toetusi võib anda: 1) sihtotstarbeliselt investeringuteks; 2) tegevuskuludeks juhtumipõhiselt (RES § 50 lõige 1). Seadus määrab täpsemad kriteeriumid üksnes investeringute toetamiseks (riigieelarve seaduse § 50 lõige 2).

Meile teada olevalt on ministeeriumid seda sätet erinevate toetuste maksmisel korduvalt kasutanud, sh selliste toetuste maksmisel, mis hõlmavad kõiki kohaliku omavalitsuse (KOV) üksusi. Seega ei ole toetuse maksmine kohaliku omavalitsuse üksustele erakordne.

Kui riigikontrolöri seisukoht on, et RES § 50 tuleb täiendada või täpsustada, et näha selles ette KOVide juhtumipõhiste toetuste andmisele konkreetsemad kriteeriumid, oleme valmis need ettepanekud riigieelarve seaduse muutmise protsessis läbi arutama.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Mart Võrklaev
rahandusminister

Lisaadressaadid:
Haridus- ja Teadusministeerium
Regionaal- ja Põllumajandusministeerium

Merike Väljako 5885 1444
Merike.Valjako@fin.ee